

V Bruseli 1. februára 2024
(OR. en)

5998/24

**Medziinštitucionálny spis:
2024/0028(COD)**

**POLCOM 35
COEST 87
AGRI 69
CODEC 225**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	1. februára 2024
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2024) 50 final
Predmet:	Návrh – NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2024) 50 final.

Príloha: COM(2024) 50 final

V Bruseli 31. 1. 2024
COM(2024) 50 final

2024/0028 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nevyprovokovaná a neopodstatnená útočná vojna Ruska voči Ukrajine trvajúca od 24. februára 2022 má zásadný negatívny vplyv na schopnosť Ukrajiny obchodovať so zvyškom sveta, keďže spôsobuje obete na životoch, vyvoláva potrebu zamerať sa na obranu územia, vedie k vysídľovaniu veľkého počtu obyvateľov, ako aj k ničeniu výrobných kapacít a v dôsledku znemožneného prístupu k Čiernemu moru aj k nedostupnosti značnej časti dopravných prostriedkov. V tejto zložitej situácii Európska rada vo svojich záveroch z 27. októbra 2023 a 15. decembra 2023 zdôraznila, že Ukrajine bude naďalej poskytovať silnú politickú a hospodársku podporu tak dlho, ako to bude potrebné. Ukrajina ďalej požiadala Úniu, aby v maximálnej možnej miere uľahčila podmienky, ktoré jej umožnia udržať si svoju obchodnú pozíciu vo vzťahu k ostatným krajinám sveta a ďalej prehlbovať obchodné vzťahy s Úniou. Opatrenia na tento účel zahŕňajú uľahčenie logistiky prostredníctvom Dohody medzi Úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave¹, koridory solidarity medzi EÚ a Ukrajinou a zvýšenie miery liberalizácie trhu prostredníctvom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/870 z 30. mája 2022² a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1077 z 31. mája 2023³ o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa dohody o pridružení. Nariadenie (EÚ) 2023/1077 nadobudlo účinnosť 6. júna 2023 a bude účinné do 5. júna 2024. Tieto opatrenia poskytnú ukrajinským výrobcom väčšiu flexibilitu a istotu.

Vzhľadom na pokračujúcu útočnú vojnu Ruska voči Ukrajine, z toho vyplývajúcu potrebu pokračovať v hospodárskej podpore Ukrajiny a keďže Ukrajine bol v júni 2022 udelený štatút kandidátskej krajiny EÚ a v decembri 2023 sa začali prístupové rokovania, Komisia predkladá návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa tieto opatrenia na liberalizáciu obchodu obnovia a ktoré by sa malo uplatňovať na obdobie jedného roka od dátumu uplynutia účinnosti súčasných opatrení (t. j. od 6. júna 2024):

- dočasné pozastavenie všetkých doposiaľ platných cieľ podľa hlavy IV Dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou (ďalej len „dohoda o pridružení“)⁴, ktorou sa

¹ Pozri rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/1158 z 27. júna 2022 o podpise v mene Únie a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave (Ú. v. EÚ L 179, 6.7.2022, s. 1) a rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/2435 z 5. decembra 2022 o uzavretí v mene Európskej únie Dohody medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave (Ú. v. EÚ L 319, 13.12.2022, s. 5), ako aj rozhodnutie Spoločného výboru zriadeného Dohodou medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave č. 2/2023 zo 16. marca 2023, pokiaľ ide o pokračovanie dohody (Ú. v. EÚ L 123, 8.5.2023, s. 36).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/870 z 30. mája 2022 o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 103).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1077 z 31. mája 2023 o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 144, 5.6.2023, s. 1).

⁴ Dohoda o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3) bola oboma zmluvnými stranami podpísaná v dvoch častiach, a to v marci a júni 2014. Niektoré časti dohody o pridružení sa predbežne vykonávajú od 1. novembra 2014. Prehĺbená a komplexná zóna

vytvára prehĺbená a komplexná zóna voľného obchodu (DCFTA). Týka sa to dvoch kategórií výrobkov:

- ovocie a zelenina, ktoré podliehajú systému vstupných cien,
 - poľnohospodárske výrobky a spracované poľnohospodárske výrobky, ktoré podliehajú colným kvótam,
- dočasné pozastavenie uplatňovania kapitoly V a článku 24 spoločných pravidiel na dovoz (ochranné opatrenia)⁵ v súvislosti s dovozom s pôvodom na Ukrajine.

Tieto dočasné a výnimočné opatrenia prispievajú k neustálej podpore a posilneniu existujúcich obchodných tokov z Ukrajiny do Únie. To je v súlade s jedným z hlavných cieľov dohody o pridružení, ktorým je vytvorenie podmienok pre posilnené hospodárske a obchodné vzťahy smerujúce k postupnej integrácii Ukrajiny do vnútorného trhu EÚ.

Opatrenia na liberalizáciu obchodu stanovené v tomto návrhu nariadenia sa prijímajú v súlade so záväzkom uvedeným v článku 2 dohody o pridružení, v ktorom sa ako základný prvok dohody zakotvuje podpora dodržiavania zásad suverenity a územnej celistvosti, neporušiteľnosti hraníc a nezávislosti. V rovnakom duchu by samotné opatrenia na liberalizáciu obchodu boli podmienené dodržiavaním rovnakých základných zásad stanovených v článku 2 vrátane tých, ktorými sa stanovuje, že dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd a dodržiavanie zásady právneho štátu predstavujú základné prvky uvedenej dohody.

Okrem toho cieľom opatrení na liberalizáciu obchodu obsiahnutých v tomto návrhu je v súlade s článkom 207 ods. 1 ZFEÚ zabezpečiť, aby sa spoločná obchodná politika Únie vykonávala v kontexte zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie stanovených v článku 21 ZEÚ.

Podľa návrhu sa bude ochranný mechanizmus uplatňovať na základe pravidelného monitorovania, ktorým sa umožní každé opatrenie, ktoré treba uložiť. Ochranný mechanizmus takisto zahŕňa povinnosť Komisie prijať opatrenia, ak dovoz hydiny, vajec a cukru prekročí aritmetický priemer množstiev dovezených v rokoch 2022 a 2023.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tieto opatrenia na liberalizáciu obchodu by boli v súlade s vykonávaním dohody o pridružení, a najmä s hlavou IV, ktorou sa vytvára DCFTA, v ktorej sa stanovuje, že zmluvné strany počas prechodného obdobia, ktoré môže trvať najviac 10 rokov od nadobudnutia platnosti uvedenej dohody, postupne vytvoria zónu voľného obchodu.

Okrem toho sa v nariadení (EÚ) 2023/1077 preukázalo, že EÚ je pevne odhodlaná ekonomicky podporovať Ukrajinu prostredníctvom medzinárodného obchodu v kontexte ruskej útočnej vojny voči Ukrajine. Obnovenie opatrení na liberalizáciu obchodu je logickým rozšírením tejto politiky, keďže útočná vojna, ako aj hospodárske ťažkosti Ukrajiny pretrvávajú.

voľného obchodu (DCFTA) sa predbežne vykonáva od 1. januára 2016 a po ratifikácii všetkými členskými štátmi EÚ je v plnom rozsahu v platnosti od 1. septembra 2017.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/478 z 11. marca 2015 o spoločných pravidlách na dovozy (Ú. v. EÚ L 83, 27.3.2015, s. 16).

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Európska únia dôrazne odsúdila útočnú vojnu Ruska voči Ukrajine a podnikla bezprecedentné kroky na podporu Ukrajiny v tejto výnimočnej situácii, ktoré siahajú od finančnej pomoci vrátane makrofinančnej pomoci na núdzové opatrenia a obnovu cez dodávky vojenského vybavenia a prijatie rozsiahlych sankcií proti Rusku a Bielorusku až po zintenzívnenie spolupráce v rámci dohody o pridružení. Ukrajine bol okrem toho v júni 2022 udelený štatút kandidátskej krajiny na členstvo v EÚ a prístupové rokovania sa začali v decembri 2023. Navrhované nariadenie by preto bolo v súlade s povinnosťou Únie podľa článku 21 ods. 3 ZFEÚ zabezpečiť súlad medzi rôznymi oblasťami jej vonkajšej činnosti, ako aj s článkom 207 ods. 1 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že spoločná obchodná politika sa má uskutočňovať v rámci zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie, a z týchto ustanovení by malo vychádzať.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 207 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Spoločná obchodná politika je v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. e) ZFEÚ vymedzená ako oblasť, ktorá patrí do výlučnej právomoci Únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je potrebný na vykonávanie spoločnej obchodnej politiky a na dosiahnutie cieľa hospodárskej podpory Ukrajiny v jej súčasných ťažkostiach, a to aj v oblasti obchodu s Úniou.

- **Výber nástroja**

Tento návrh je v súlade s článkom 207 ods. 2 ZFEÚ, v ktorom sa stanovujú opatrenia spoločnej obchodnej politiky.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Neuplatňuje sa.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Neuplatňuje sa.

- **Posúdenie vplyvu**

S cieľom zabezpečiť, aby opatrenia na liberalizáciu obchodu pre Ukrajinu pokračovali po uplynutí účinnosti nariadenia (EÚ) 2023/1077 dňa 5. júna 2024 je dôležité, aby toto nariadenie nadobudlo účinnosť 6. júna 2024. Vzhľadom na túto potrebu a z toho vyplývajúcu naliehavosť tohto návrhu sa nevykonalo žiadne posúdenie vplyvu. Ustanovenia dohody o pridružení týkajúce sa obchodu a záležitostí súvisiacich s obchodom však boli predmetom posúdenia vplyvu na udržateľnosť, ktoré zadalo GR pre obchod v roku 2007 a ktoré bolo

podkladom pre proces rokovani o DCFTA. V danej štúdii sa potvrdilo, že vykonávanie ustanovení o obchode a záležitostiach súvisiacich s obchodom by malo pozitívny hospodársky vplyv na EÚ, ako aj na Ukrajinu.

Okrem toho sa pravidelne monitorujú a nahlasujú dovozné toky podľa nariadenia (EÚ) 2023/1077. Monitorovanie nepreukázalo dôkazy *prima facie* o nepriaznivých účinkoch na trh Únie.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Toto opatrenie nevedie k zvýšeniu regulačnej záťaže spoločností.

- **Základné práva**

Tieto opatrenia sa riadia rovnakými základnými zásadami ako tie, ktoré sú zakotvené v dohode o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou. V článku 2 dohody o pridružení s Ukrajinou sa konkrétne stanovuje, že dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd a zásady právneho štátu predstavuje základný prvok uvedenej dohody.

Opatrenia na liberalizáciu obchodu by boli v súlade aj s Chartou základných práv Európskej únie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Na základe odhadu podľa úrovne objemu dovozu výrobkov, na ktoré sa vzťahuje navrhované nariadenie, nad rámec ročnej bezcolnej kvóty z Ukrajiny v roku 2021, by Európska únia zaznamenala ročnú stratu príjmov z ciel vo výške 33,4 milióna EUR. Celková odhadovaná suma je teda 33,4 milióna EUR⁶, a preto bude vplyv na vlastné zdroje EÚ veľmi obmedzený.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Online správy o vývoji dvojstranného obchodu medzi EÚ a Ukrajinou sú dostupné na osobitných webových sídlach Európskej komisie. Každé dva mesiace sa bude pravidelne monitorovať vplyv nariadenia s prihliadnutím na informácie o vývoze, dovoze, cenách na trhu Únie a výrobe výrobkov, na ktoré sa vzťahujú opatrenia na liberalizáciu obchodu, v Únii.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Vzhľadom na núdzovú situáciu na Ukrajine je cieľom opatrenia zvýšiť obchodné toky týkajúce sa všetkých dovozov z Ukrajiny pozastavením všetkých doposiaľ platných ciel a dovozných ciel uplatňovaných na ukrajinské výrobky. Opatrenia na liberalizáciu obchodu by sa poskytovali vo forme úplného pozastavenia dovozných ciel na všetky výrobky.

⁶ Odhad pre výrobky nad rámec colných kvôt predstavuje 44,5 milióna EUR. Strata príjmov z tradičných vlastných zdrojov vyplývajúca z tohto nariadenia sa tak odhaduje na 44,5 milióna EUR (hrubá suma vrátane nákladov na výber) x 0,75 = 33,4 milióna EUR za príslušné obdobie.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom¹,

keďže:

- (1) Dohoda o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej² (ďalej len „dohoda o pridružení“) predstavuje základ vzťahov medzi Úniou a Ukrajinou. V súlade s rozhodnutím Rady 2014/668/EÚ³ sa hlava IV dohody o pridružení, ktorá sa týka obchodu a záležitostí súvisiacich s obchodom, predbežne vykonáva od 1. januára 2016 a po ratifikácii všetkými členskými štátmi nadobudla platnosť 1. septembra 2017.
- (2) Dohoda o pridružení vyjadruje želanie jej zmluvných strán (ďalej len „zmluvné strany“) posilniť a rozšíriť vzťahy ambicióznym a inovačným spôsobom, uľahčiť a dosiahnuť postupnú hospodársku integráciu, a to v súlade s právami a povinnosťami vyplývajúcimi z členstva zmluvných strán v Svetovej obchodnej organizácii.
- (3) V článku 25 dohody o pridružení sa stanovuje postupné vytvorenie zóny voľného obchodu medzi zmluvnými stranami v súlade s článkom XXIV Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT 1994) z roku 1994. Na uvedený účel sa v článku 29 dohody o pridružení stanovuje postupné odstránenie ciel v súlade so zoznamami, ktoré sú uvedené v dohode o pridružení, a možnosť urýchliť a rozšíriť rozsah tohto odstránenia.
- (4) Nevyprovokovaná a neopodstatnená útočná vojna Ruska voči Ukrajine trvajúca od 24. februára 2022 má zásadný negatívny vplyv na schopnosť Ukrajiny obchodovať so zvyškom sveta, z dôvodu ničenia výrobných kapacít, ako aj nedostupnosti značnej časti

¹ Pozícia Európskeho parlamentu z dd.mm.2024 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady

² Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3.

³ Rozhodnutie Rady 2014/668/EÚ z 23. júna 2014 o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej, pokiaľ ide o jej hlavu III (okrem ustanovení týkajúcich sa zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí sú na území druhej zmluvnej strany legálne zamestnaní ako pracovníci) a hlavy IV, V, VI a VII, ako aj súvisiace prílohy a protokoly (Ú. v. EÚ L 278, 20.9.2014, s. 1).

dopravných prostriedkov, a to napríklad v dôsledku obmedzeného a neistého prístupu k Čiernemu moru. Za takýchto výnimočných okolností a s cieľom zmierniť negatívny hospodársky vplyv útočnej vojny Ruska voči Ukrajine je potrebné urýchliť rozvoj užších hospodárskych vzťahov medzi Úniou a Ukrajinou, aby sa ukrajinským orgánom a obyvateľstvu poskytovala nepretržitá podpora. Je preto potrebné a vhodné naďalej stimulovať obchodné toky a udeľovať koncesie vo forme opatrení na liberalizáciu obchodu pre všetky výrobky v súlade s politikou rýchlejšieho odstraňovania ciel na obchod medzi Úniou a Ukrajinou.

- (5) V súlade s článkom 21 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) má Únia zabezpečiť súlad medzi rôznymi oblasťami svojej vonkajšej činnosti. Podľa článku 207 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa spoločná obchodná politika má uskutočňovať v rámci zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie.
- (6) Účinnosť nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1077⁴ uplynie 5. júna 2024.
- (7) Dočasné opatrenia na liberalizáciu obchodu stanovené týmto nariadením by mali mať túto formu: i) pozastavenie uplatňovania systému vstupných cien na ovocie a zeleninu; ii) pozastavenie colných kvót a dovozných ciel a iii) pozastavenie uplatňovania kapitoly V a článku 24 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/478⁵. Uvedenými opatreniami Únia v skutočnosti dočasne poskytne primeranú hospodársku a finančnú podporu v prospech Ukrajiny a jej dotknutých hospodárskych subjektov.
- (8) S cieľom predchádzať podvodom by preferenčné dojednania stanovené týmto nariadením mali byť podmienené tým, že Ukrajina bude dodržiavať všetky príslušné podmienky na získanie výhod podľa dohody o pridružení vrátane pravidiel pôvodu dotknutých výrobkov a súvisiacich postupov, ako aj tým, že Ukrajina nadviaže úzku administratívnu spoluprácu s Úniou podľa uvedenej dohody.
- (9) Preferenčné dojednania stanovené týmto nariadením by mali byť podmienené aj tým, že sa Ukrajina zdrží zavedenia nových ciel alebo poplatkov s rovnocenným účinkom, ako aj nových kvantitatívnych obmedzení či opatrení s rovnocenným účinkom, alebo zvýšenia existujúcich ciel alebo poplatkov či zavedenia akýchkoľvek iných obmedzení obchodu s Úniou, ak to nie je jasne odôvodnené útočnou vojnou Ruska.
- (10) Preferenčné dojednania stanovené týmto nariadením by mali byť podmienené aj tým, že Ukrajina bude naďalej dodržiavať všeobecné zásady dohody o pridružení. V tejto súvislosti sa v článku 2 dohody o pridružení sa okrem iného stanovuje, že dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd, podpora dodržiavania zásad suverenity a územnej celistvosti, neporušiteľnosti hraníc a nezávislosti, ako aj boj proti šíreniu zbraní hromadného ničenia, súvisiacich materiálov a ich nosičov predstavujú základné prvky dohody o pridružení. Okrem toho sa v článku 3 dohody o pridružení uvádza, že ústrednými prvkami posilňovania vzájomných vzťahov medzi zmluvnými stranami sú právny štát, dobrá správa vecí

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1077 z 31. mája 2023 o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 144, 5.6.2023, s. 1 – 6).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/478 z 11. marca 2015 o spoločných pravidlách na dovozy (Ú. v. EÚ L 83, 27.3.2015, s. 16).

verejných, boj proti korupcii a rôznym formám nadnárodného organizovaného zločinu a terorizmu, ako aj podpora trvalo udržateľného rozvoja a účinného multilateralizmu.

- (11) S výhradou posúdenia vykonaného Komisiou v súvislosti s pravidelným monitorovaním vplyvu tohto nariadenia, ktoré sa začalo buď na základe riadne odôvodnenej žiadosti členského štátu alebo z vlastnej iniciatívy Komisie, je potrebné stanoviť možnosť, aby sa prijali akékoľvek potrebné opatrenia v prípade dovozu akýchkoľvek výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, ktoré majú nepriaznivý vplyv na trh Únie alebo trh jedného alebo viacerých členských štátov s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami. Na trhoch s hydinou, vajcami a cukrom je mimoriadne neistá situácia, ktorá môže poškodiť poľnohospodárskych výrobcov Únie, ak by sa dovoz z Ukrajiny zvýšil. Je vhodné zaviesť automatické ochranné opatrenie pre vajcia, hydinu a výrobky z cukru, ktoré sa aktivuje, ak množstvá dovezené podľa tohto nariadenia prekročia aritmetický priemer množstiev dovezených v rokoch 2022 a 2023.
- (12) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci na dočasné pozastavenie preferenčných dojednaní stanovených v článku 1 ods. 1, ak už nie sú splnené podmienky oprávnenosti na uvedené preferenčné dojednania, a zavedenie ochranných opatrení v prípadoch, keď dovoz podľa tohto nariadenia nepriaznivo ovplyvňuje trh Únie alebo trh jedného alebo viacerých členských štátov s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁶. Na prijatie prechodných ochranných opatrení vzhľadom na účinky takýchto opatrení a ich logickú postupnosť vo vzťahu k prijímaniu konečných ochranných opatrení by sa mal uplatňovať konzultačný postup.
- (13) Výročná správa Komisie o vykonávaní prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou dohody o pridružení, by mala zahŕňať podrobné hodnotenie vykonávania opatrení na liberalizáciu obchodu stanovených týmto nariadením.
- (14) Vzhľadom na naliehavosť záležitosti súvisiacej so situáciou spôsobenou útočnou vojnou Ruska voči Ukrajine sa považuje za vhodné uplatniť výnimku z osemťždňovej lehoty stanovenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k ZEÚ, ZFEÚ a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (15) Vzhľadom na uplynutie účinnosti nariadenia (EÚ) 2023/1077 5. júna 2024 by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť 6. júna 2024,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Opatrenia na liberalizáciu obchodu

1. Zavádzajú sa tieto preferenčné dojednania:
- a) Uplatňovanie systému vstupných cien sa pozastavuje v prípade tých výrobkov, na ktoré sa vzťahuje, ako sa uvádza v prílohe I-A k dohode o pridružení. Na dovoz týchto výrobkov sa neuplatňujú žiadne clá;

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- b) všetky colné kvóty stanovené podľa prílohy I-A k dohode o pridružení sa pozastavujú a výrobky, na ktoré sa tieto kvóty vzťahujú, sa môžu dovážať z Ukrajiny do Únie bez cla.
2. Uplatňovanie kapitoly V a článku 24 nariadenia (EÚ) 2015/478 sa dočasne pozastavuje, pokiaľ ide o dovoz s pôvodom na Ukrajinu.

Článok 2

Podmienky oprávnenosti na preferenčné dojednania

Preferenčné dojednania stanovené v článku 1 ods. 1 sú podmienené:

- a) dodržiavaním pravidiel pôvodu výrobkov a súvisiacich postupov stanovených v dohode o pridružení;
- b) tým, že sa Ukrajina zdrží zavedenia nových ciel alebo poplatkov s rovnocenným účinkom a nových kvantitatívnych obmedzení či opatrení s rovnocenným účinkom na dovoz s pôvodom v Únii alebo zvýšenia existujúcich ciel alebo poplatkov či zavedenia akýchkoľvek iných obmedzení obchodu s Úniou vrátane diskriminačných interných správnych opatrení, ak to nie je jasne odôvodnené vojnovými súvislosťami, a
- c) tým, že Ukrajina bude dodržiavať demokratické zásady, ľudské práva a základné slobody a zásadu právneho štátu a bude vyvíjať pokračujúce a nepretržité úsilie, pokiaľ ide o boj proti korupcii a nelegálnym činnostiam, ako sa stanovuje v článkoch 2, 3 a 22 dohody o pridružení.

Článok 3

Dočasné pozastavenie

1. Ak Komisia zistí, že existujú dostatočné dôkazy o tom, že Ukrajina nedodržiava podmienky stanovené v článku 2, môže prostredníctvom vykonávacieho aktu úplne alebo čiastočne pozastaviť preferenčné dojednania stanovené v článku 1 ods. 1. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 5 ods. 3.
2. Ak členský štát požiada, aby Komisia na základe nedodržania podmienok stanovených v článku 2 písm. b) zo strany Ukrajiny pozastavila uplatňovanie niektorého z preferenčných dojednaní, Komisia do štyroch mesiacov od podania žiadosti poskytne odôvodnené stanovisko, či je tvrdenie týkajúce sa nedodržania týchto podmienok Ukrajinou odôvodnené. Ak Komisia dospeje k záveru, že tvrdenie je odôvodnené, začne postup uvedený v odseku 1 tohto článku.

Článok 4

Ochranné opatrenia

1. Ak sa výrobok s pôvodom na Ukrajinu, na ktorý sa vzťahuje článok 1 ods. 1, dováža za podmienok, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú trh Únie alebo trh jedného alebo viacerých členských štátov s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami, Komisia môže vykonávacím aktom uložiť akékoľvek potrebné opatrenie. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 5 ods. 3.

Tieto opatrenia sa môžu uložiť na tak dlho, ako je to potrebné na zabránenie nepriaznivým účinkom na trh Únie alebo trh jedného alebo viacerých členských štátov s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami.

2. Komisia pravidelne monitoruje vplyv tohto nariadenia, pričom zohľadňuje informácie o vývoze, dovoze, cenách na trhu Únie alebo trhu jedného alebo viacerých členských štátov, ako aj o výrobe výrobkov v Únii, na ktoré sa vzťahujú opatrenia na liberalizáciu obchodu podľa článku 1 ods. 1 písm. b).

Komisia informuje členské štáty o výsledkoch pravidelného monitorovania každé dva mesiace, a to od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

3. Komisia vykoná posúdenie situácie na trhu Únie alebo na trhu jedného alebo viacerých členských štátov s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami s cieľom uložiť opatrenia v súlade s odsekom 1. Toto posúdenie sa začne:

- a) na základe riadne odôvodnenej žiadosti členského štátu vrátane dostatočných dôkazov *prima facie*, ktoré má tento členský štát primerane k dispozícii podľa odseku 4 o dovoze nepriaznivo ovplyvňujúcom trh, ako sa uvádza v odseku 1, alebo
- b) z vlastného podnetu, pokiaľ Komisia považuje za zrejmé, že existuje dostatok dôkazov *prima facie* o dovoze nepriaznivo ovplyvňujúcom trh, ako sa uvádza v odseku 1.

Posúdenie uvedené v prvom pododseku sa ukončí do štyroch mesiacov od jeho začatia.

4. Pri vykonávaní posúdenia podľa odseku 3, Komisia zohľadní každý relevantný vývoj na trhu vrátane vplyvu dotknutého dovozu na situáciu na trhu Únie alebo trhu jedného alebo viacerých členských štátov s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami. Toto posúdenie zahŕňa faktory, ako sú:

- a) miera a objem zvýšenia dovozu dotknutého výrobku z Ukrajiny v absolútnom a relatívnom vyjadrení;
- b) vplyv dotknutého dovozu na výrobu a ceny v Únii alebo v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, pričom sa zohľadní vývoj dovozu z iných zdrojov.

Tento zoznam nie je vyčerpávajúci a môžu sa zohľadniť aj ďalšie relevantné faktory.

5. Za kritických okolností, keď by oneskorenie spôsobilo ťažko napravitelnú škodu, môže Komisia dočasne uložiť vykonávacím aktom akékoľvek potrebné opatrenie. Takéto opatrenia sa môžu uložiť len na základe riadne odôvodnenej žiadosti členského štátu podľa odseku 3 písm. a) tohto článku a prijímajú sa do 21 dní od doručenia žiadosti. Vykonávací akt sa prijme v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 5 ods. 4. Trvanie predbežného ochranného opatrenia nesmie presiahnuť 120 dní.

6. Ak sa Komisia na základe posúdenia uvedeného v odseku 3 domnieva, že trh Únie alebo trh jedného alebo viacerých členských štátov s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami bol nepriaznivo ovplyvnený, a má v úmysle uložiť konečné opatrenie podľa odseku 1, uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* oznámenie o zavedení takýchto opatrení. Uvedené oznámenie musí obsahovať zhrnutie hlavných výsledkov posúdenia a stanoviť lehotu, v rámci ktorej môžu zainteresované strany písomne predložiť svoje stanoviská. Táto lehota nesmie byť dlhšia ako 10 dní odo dňa uverejnenia oznámenia.

7. Ak v období od 6. júna do 31. decembra 2024 kumulatívne objemy dovozu buď vajec, hydiny alebo cukru od 1. januára 2024 dosiahnu príslušný aritmetický priemer objemov dovozu zaznamenaných v rokoch 2022 a 2023, Komisia po tom, ako informuje Výbor pre ochranné opatrenia zriadený článkom 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2015/478, do 21 dní:

- a) opätovne zavedie pre uvedený výrobok do 31. decembra 2024 príslušnú colnú kvótu pozastavenú podľa článku 1 ods. 1 písm. b) a

- b) zavedie od 1. januára 2025 buď colnú kvótu rovnajúcu sa piatim dvanástinám príslušného aritmetického priemeru, alebo zodpovedajúcu colnú kvótu pozastavenú podľa článku 1 ods. 1 písm. b), podľa toho, ktorá hodnota je vyššia.

Ak v období od 1. januára do 5. júna 2025 kumulatívne objemy dovozu buď vajec, hydiny alebo cukru v období od 1. januára 2025 dosiahnu päť dvanástin príslušného aritmetického priemeru objemov dovozu zaznamenaných v rokoch 2022 a 2023, Komisia po tom, ako informuje Výbor pre ochranné opatrenia, do 21 dní opätovne zavedie pre daný výrobok príslušnú colnú kvótu pozastavenú podľa článku 1 ods. 1 písm. b).

Na účely tohto odseku sa pojmy vajcia, hydina a cukor vzťahujú na všetky výrobky, na ktoré sa vzťahujú colné kvóty v dodatku k prílohe I-A k dohode o pridružení pre vajcia a albumíny, hydinové mäso a prípravky z hydinového mäsa a cukry, a aritmetický priemer sa vypočíta vydelením súčtu objemov dovozu v rokoch 2022 a 2023 dvomi.

8. Ak Komisia uloží opatrenie podľa odseku 1, 5 alebo 7, ktorým sa opätovne zavádza colná kvóta pozastavená podľa článku 1 ods. 1 písm. b), množstvo dovezené počas kalendárneho roka, v ktorom Komisia uloží toto opatrenie, sa zohľadní pri správe tejto colnej kvóty.

Článok 5 Postup výboru

1. Komisii pomáha Výbor pre colný kódex zriadený podľa článku 285 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013⁷ so zreteľom na článok 3 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Komisii pomáha Výbor pre ochranné opatrenia zriadený podľa článku 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2015/478 so zreteľom na článok 4 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 6 Hodnotenie vykonávania opatrení na liberalizáciu obchodu

Výročná správa Komisie o vykonávaní prehľadnej a komplexnej zóny voľného obchodu zahŕňa podrobné hodnotenie vykonávania opatrení na liberalizáciu obchodu stanovených v tomto nariadení a podľa potreby aj hodnotenie sociálneho vplyvu týchto opatrení na Ukrajinu a v Únii. Informácie o dovoze výrobkov podľa článku 1 ods. 1 písm. b) sa sprístupňujú prostredníctvom webového sídla Komisie a aktualizujú sa každý mesiac.

Článok 7 Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 6. júna 2024.

Toto nariadenie sa uplatňuje do 5. júna 2025.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

**LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ PRE NÁVRHY, KTORÉ MAJÚ
ROZPOČTOVÝ VPLYV LEN NA STRANU PRÍJMOV**

1. NÁZOV NÁVRHU

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o dočasnej liberalizácii obchodu, ktorou sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej

2. ROZPOČTOVÉ RIADKY

kapitola 12, článok 120

Suma zahrnutá do rozpočtu na rok 2024: **24 620 400 000 EUR**

3. FINANČNÝ VPLYV

☐ Návrh nemá finančný vplyv

☒ Návrh nemá finančný vplyv na výdavky, ale má finančný vplyv na príjmy, a to s týmto účinkom:

Rozpočtový riadok	Príjmy	Obdobie: časť roka 2024 – časť roka 2025* (v mil. EUR zaokrúhlené na 1 desatinné miesto)
Článok 120 Kapitola 12 ⁸	<i>Vplyv na vlastné zdroje</i>	33,4
Spolu		

* Jednoročné obdobie od nadobudnutia účinnosti nariadenia

Výpočty vychádzajú z objemu dovozu výrobkov, na ktoré sa vzťahuje navrhované nariadenie, nad rámec ročnej bezcolnej kvóty (t. j. 40 colných kvót) v roku 2021.

Na základe uvedených výpočtov sa strata príjmov z tradičných vlastných zdrojov vyplývajúca z navrhovaného nariadenia odhaduje na 44,5 milióna EUR (hrubá suma vrátane nákladov na výber) x 0,75 = 33,4 milióna EUR za príslušné obdobie.

4. OPATRENIA PROTI PODVODOM

S cieľom predchádzať podvodom by nárok na obchodné opatrenia stanovené navrhovaným nariadením mal byť podmienený tým, že Ukrajina bude dodržiavať všetky príslušné podmienky na získanie výhod podľa dohody o pridružení vrátane pravidiel pôvodu

⁸ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (poľnohospodárske poplatky, odvody z produkcie cukru, clá), musia uvedené sumy predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odpočítaní 25 % na náklady na výber.

dotknutých výrobkov a súvisiacich postupov, ako aj tým, že Ukrajina nadviaže úzku administratívnu spoluprácu s Úniou podľa uvedenej dohody.